

Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Žrtava fašizma 7
51000 Rijeka

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Rijeci, po sutkinji Larisi Smiljan Pervan, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Tihane Radojković, čiji OIB glasi 19220196411, iz Rijeke, Petra Jurčića 4, zastupane po punomoćnicama iz Zajedničkog ureda Anite Vrkić i Ive Vrkić iz Rijeke, protiv tuženice Zagrebačke banke d.d., čiji OIB glasi 92963223473, sa sjedištem u Zagrebu, Trg bana Josipa Jelačića 10, zastupane po punomoćnicima iz Odvjetničkog društva Metelko, Knežević i partneri iz Zagreba, radi utvrđenja ništetnosti i radi isplate, nakon glavne i javne rasprave, održane i zaključene 21. travnja 2026., u prisutnosti tužiteljice osobno, punomoćnice tužiteljice i punomoćnice tuženice, 22. svibnja 2026., javno objavivši

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da su ništetne odredbe Ugovora o kreditu, koji je 24. travnja 2013., pod brojem 3231817485, sklopljen između tužiteljice Tihane Radojković, kao korisnice kredita, te tuženice Zagrebačke banke d.d., uz sudjelovanje Alme Radojković, kao založne dužnice, i to odredbe sadržane u:

- članku 2. točki f) citiranog Ugovora pod naslovom „Naknada i troškovi“ kojom je ugovoreno da se Korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove u skladu s Odlukom o tarifi naknada za usluge Kreditora

- članku 23. točki h) citiranog Ugovora pod naslovom „Ostale odredbe“ kojom je ugovoreno kako Korisnik kredita snosi javnobilježničke troškove, troškove uknjižbe založnog prava na nekretninama, kao i sve ostale troškove u svezi sklapanja i ispunjenja obveza po Ugovoru.

II. Nalaže se tuženici Zagrebačkoj banci d.d. da tužiteljici Tihani Radojković isplati iznos od 381,32 eura (slovima: tristo osamdeset jedan euro i trideset dva centa), sa zakonskim zateznim kamatama koje za razdoblje od 31. travnja 2013. godine do 30. srpnja 2015. godine teku po kamatnoj stopi od 12% godišnje, za razdoblje od 01. kolovoza 2015. godine do 31. prosinca 2015. godine po kamatnoj stopi od 8,14% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2016. godine do 30. lipnja 2016. godine po kamatnoj stopi od 8,05% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2016. godine

do 31. prosinca 2016. godine po kamatnoj stopi od 7,88% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2017. godine do 30. lipnja 2017. godine po kamatnoj stopi od 7,68% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2017. godine do 31. prosinca 2017. godine po kamatnoj stopi od 7,41% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2018. godine do 30. lipnja 2018. godine po kamatnoj stopi od 7,09% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine po kamatnoj stopi od 6,82% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2019. godine do 30. lipnja 2019. godine po kamatnoj stopi od 6,54% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2019. godine do 31. prosinca 2019. godine po kamatnoj stopi od 6,30% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2020. godine do 30. lipnja 2020. godine po kamatnoj stopi od 6,11% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2020. godine do 31. prosinca 2020. godine po kamatnoj stopi od 5,89% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2021. godine do 30. lipnja 2021. godine po kamatnoj stopi od 5,75% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2021. godine do 31. prosinca 2021. godine po kamatnoj stopi od 5,61% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2022. godine do 30. lipnja 2022. godine po kamatnoj stopi od 5,49% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2022. godine do 31. prosinca 2022. godine po kamatnoj stopi od 5,31% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2023. godine do 30. lipnja 2023. godine po kamatnoj stopi od 5,50% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2023. godine do 31. prosinca 2023. godine po kamatnoj stopi od 7,00% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2024. godine do 30. lipnja 2024. godine po kamatnoj stopi od 7,50% godišnje, za razdoblje od 01. srpnja 2024. godine do 31. prosinca 2024. godine po kamatnoj stopi od 7,25% godišnje, za razdoblje od 01. siječnja 2025. godine do 30. lipnja 2025. godine po kamatnoj stopi od 6,15% godišnje te za razdoblje od 01. srpnja 2025. godine do isplate po kamatnoj stopi od 5,15% godišnje, odnosno po kamatnoj stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženici Zagrebačkoj banci d.d. da tužiteljici Tihani Radojković naknadi troškove postupka, u iznosu od 1.303,10 eura (slovima: tisuću tristo tri eura i deset centa), sa zakonskim zateznim kamatama koje za razdoblje od 22. svibnja 2026. godine do isplate teku po kamatnoj stopi od 5,15% godišnje, odnosno po kamatnoj stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, u roku od 15 dana.

IV. U preostalom dijelu, iznad iznosa iz t. III., a do zatraženog iznosa od 1.493,28 eura, s kamatama koje su zahtijevane od presuđivanja do isplate, zahtjev tužiteljice Tihane Radojković za naknadu troškova postupka odbija se.

V. Odbija se zahtjev tuženice Zagrebačke banke d.d. za naknadu troškova postupka, u zatraženom iznosu od 1.250,00 eura.

Obrazloženje

1. U tužbi, podnesenoj ovome sudu 22. listopada 2024. godine, navodi se da je 24. travnja 2013. godine između tužiteljice Tihane Radojković (u daljnjem tekstu: tužiteljica) i tuženice Zagrebačke banke d.d. (u daljnjem tekstu: tuženica) sklopljen

Ugovor o kreditu, na temelju kojega je tuženica tužiteljici stavila na raspolaganje kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 75.600,00 eura, s tim da je tim pravnim poslom ugovorena naknada za obradu kreditnog zahtjeva, koja je tužiteljici naplaćena prilikom isplate kredita, i to u visini od 381,32 eura (2.873,05 HRK). Tvrdi se da su sve odredbe navedenog Ugovora o kreditu kojima su predviđene naknade i troškovi, uključujući i ugovornu odredbu o naknadi za obradu kredita, ništetne te se tužbenim zahtjevom traži da se to utvrdi i da se tuženici naloži da tužiteljici vrati iznos koji joj je platila po osnovi takve naknade, u visini od 381,32 eura, s kamatama i s troškovima postupka.

2. U odgovoru na tužbu osporena je osnovanost tražbine tužiteljice, uz isticanje prigovora zastare, uz ukazivanje na to da je tužitelj dužan dokazati svoj status potrošača te uz upiranje na to da je ugovorna odredba o naknadi za obradu kredita jasna, razumljiva i lako uočljiva te da ne uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama.

3. Na pripremnom ročištu, koje je održano 24. veljače 2026., visina tužbenog zahtjeva učinjena je nespornom (navodi tuženice sa spomenutog ročišta; list 315. sudskog spisa).

4. Tuženica je u odgovoru na tužbu prigovorila vrijednosti predmeta spora, ističući da je tužiteljica u tužbi pogrešno navela da je vrijednost predmeta spora 1.500,00 eura.

5. U kontekstu potonjeg prigovora tuženice potrebno je naglasiti da je o njemu sud odlučio na (drugom) pripremnom ročištu koje je održano 24. veljače 2026., i to tako da je provjerio točnost naznačene vrijednosti te je rješenjem odredio da je vrijednost predmeta spora upravo onaj iznos koji je tužiteljica u tužbi naznačila, dakle iznos od 1.500,00 eura. Takvu je vrijednost predmeta spora sud cijenio i kod donošenja odluke o troškovima postupka.

6. Za taj iznos, naime, sud prvog stupnja nije utvrdio niti da je očito suviše visoko niti da je očito suviše nisko naznačen, a posebno ne u kontekstu pitanja stvarne nadležnosti, sastava suda, vrste postupka, ovlaštenja za zastupanje ili prava stranaka na naknadu troškova postupka, kao okolnosti koje su relevantne za ocjenu ispravno označene vrijednosti predmeta spora po odredbi čl. 40. st. 3. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25; u daljnjem tekstu: ZPP).

7. U dokaznom postupku sud je pročitao isprave priložene spisu.

8. Također, proveden je dokaz saslušanjem tužiteljice u svojstvu stranke.

9. Uz izvedene dokaze, niti jedna od stranaka nije predlagala provođenje daljnjih dokaza do onog stadija parnice do kojega je to bila u mogućnosti učiniti na temelju načela iz odredaba čl. 299. st. 1. i 2. ZPP-a, u svezi s regulacijom iz odredbe čl. 292.a st. 1. ZPP-a.

10. Važno je, pritom, naglasiti da je postupak u ovom sporu proveden u cijelosti uz primjenu odredaba Zakona o izmjenama i dopunama ZPP-a od 11. srpnja 2022. godine (iz Narodnih novina broj 80/22; u daljnjem tekstu: ZID ZP/22). To je, pak, značilo da je, nakon što je na (drugom) pripremnom ročištu, koje je održano 24. veljače 2026. godine, u smislu odredbe čl. 292.a st. 1. ZPP-a sud rješenjem zaključio prethodni postupak i ocijenio da, s obzirom na okolnosti slučaja, na istom ročištu nije bilo moguće održati i zaključiti i glavnu raspravu, sud bio dužan izraditi plan upravljanja postupkom. Ovaj je prvostupanjski sud to učinio u sadržaju raspravnog rješenja od 24. veljače 2026. godine (s poledine lista 315. sudskog spisa), pri čemu je prilikom izrade plana upravljanja postupkom respektirao one okolnosti za koje je u odredbi čl. 292.a st. 4. ZPP-a regulirano da ih plan upravljanja postupkom treba sadržavati.

11. Na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka, u skladu s odredbom čl. 8. ZPP-a, ovaj sud smatra tužbeni zahtjev osnovanim.

12. Među strankama nije sporno da su 24. travnja 2013. godine sklopile Ugovor o kreditu, na temelju kojega je tuženica tužiteljici stavila na raspolaganje protuvrijednost iznosa od 75.600,00 eura, s tim da je prilikom isplate kredita, do koje je došlo 30. travnja 2013. godine, tuženica tužiteljici naplatila naknadu za obradu kredita. Također, nije sporna niti visina takve naknade, točnije činjenica da je ta naknada tužiteljici naplaćena u iznosu od 2.873,05 HRK/381,32 eura.

13. Međutim, sporne su sljedeće okolnosti:

- jesu li ništetne ugovorne odredbe Ugovora o kreditu od 24. travnja 2013. godine o naknadama i troškovima, a posebno je li ništetna ugovorna odredba na temelju koje je tužiteljici naplaćena naknada za obradu kredita

- pripada li tužiteljici pravo na isplatu onog iznosa koji je tuženici platila po osnovi naknade za korištenje kredita te

- je li u odnosu na (novčano) potraživanje tužiteljice nastupila zastara.

14. Po mišljenju suda prvog stupnja, opisana sporna pitanja isključivo su pravne naravi, ali se prilikom njihova razrješenja sud rukovodio činjenicama utvrđenima provedenim dokaznim postupkom, smatrajući da dokazi materijalno-pravne prirode (isprave) i dokaz personalnog karaktera (iskaz tužiteljice) predstavljaju valjanu podlogu za presuđivanje.

15. Naime, isprave podnesene sudu tijekom predmetne parnice u međusobnom su skladu pa djeluju uvjerljivo, dok je iskaz tužiteljice dosljedan, logičan i životan.

16. Iz povijesnog dijela tužbe, kao i iz svih očitovanja tužiteljice iz cjelokupnog postupka, jasno je i nedvosmisleno razvidno da je osnova na kojoj počiva postavljeni tužbeni zahtjev radi isplate, u biti, ništetnost odredaba Ugovora o kreditu o troškovima i naknadama, a posebno o naknadi za obradu kredita pa se, stoga, da bi uopće došao do ispravnog odgovora na pitanje vezano uz osnovanost zahtjeva radi

isplate, sud nužno morao baviti i pitanjem koje se tiče ništetnosti odredaba konkretnog Ugovora o kreditu o naknadama i troškovima za korištenje kredita.

17. Kod takvog stanja stvari, prije svega, valja ukazati na to da pravni odnos tužitelja i tuženice treba sagledati u okviru odredaba Zakona o zaštiti potrošača od 30. srpnja 2007. godine (Narodne novine broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09, 78/12 i 56/13; u daljnjem tekstu: ZZP).

18. Pravni odnos stranaka konkretnog spora nastao je u momentu sklapanja Ugovora o kreditu od 24. travnja 2013. godine, dakle u doba kada je na snazi bio ZZP, pa to, posljedično, znači da taj pravni odnos tangiraju upravo odredbe ZZP-a. To je u skladu s pravilom o vremenskom važenju zakona (locus regit actum).

19. Također, treba navesti da se na pravni odnos tužiteljice i tuženice, pozivom na odredbu čl. 1163. st. 1. Zakona o obveznim odnosima od 17. ožujka 2005. godine (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23; u daljnjem tekstu: ZOO), primjenjuju upravo odredbe ZOO-a.

20. Po njegovoj odredbi čl. 1165., ZOO je, naime, na snagu stupio 01. siječnja 2006. godine, dakle prije sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu od 24. travnja 2013. godine pa to znači da se na pitanje valjanosti tog Ugovora i isplate po pravilima o restituciji primjenjuju odredbe onog propisa koji je bio na snazi u doba kada je taj pravni posao sklopljen, dakle odredbe ZOO-a.

21. Odredbama čl. 96. st. 1., 2. i 4. ZZP-a propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, s tim da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca, a trgovac koji tvrdi da se o pojedinoj odredbi u unaprijed formuliranom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati.

22. Uzimajući u obzir da tuženica niti s najnižim stupnjem vjerojatnosti nije dokazala da se o odredbama Ugovora o kreditu od 24. travnja 2013. godine, kojima su predviđene naknade i troškovi za korištenje kredita, pojedinačno pregovaralo, unatoč tome što je, u skladu s načelom stranačke istine, proklamiranim u odredbama čl. 7. st. 1. i čl. 219. st. 1. ZPP-a te u odredbi čl. 96. st. 4. ZZP-a, upravo za tuženicu bio pridržan teret dokaza u tom pravcu, zaključak je suda prvog stupnja da su te ugovorne odredbe ništetne, a posebno da je ništetna ugovorna odredba kojom je tužiteljici nametnuta obveza plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva, te da na temelju upravo te i takve pravne osnove tužiteljici pripada pravo potraživati od tuženice isplatu, i to po pravilima o restituciji koja su sadržana u odredbi čl. 323. st. 1. ZOO-a.

23. Odredbom čl. 3. ZOO-a predviđeno je da su sudionici u obveznom odnosu ravnopravni, dok iz odredbe čl. 4. ZOO-a slijedi da su u zasnivanju obveznih odnosa i

ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati se načela savjesnosti i poštenja.

24. Stajalište je ovoga suda da ugovaranje uvjeta u kojima je tuženica za sebe prispodobila mogućnost naplate naknada i troškova, među kojima i naknade za korištenje kredita, na temelju ugovornih odredaba o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, ne odgovara načelima obveznog prava koja slijede iz citiranih odredaba ZOO-a.

25. Naprotiv, uvrštavanjem u Ugovor o kreditu od 24. travnja 2013. godine odredbe koja joj je omogućila naplatu naknade za korištenje kredita tuženica je iskoristila svoju poziciju „jače“ stranke ugovornice, a time je, pak, postupila potpuno suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu, kao i protivno načelu savjesnosti i poštenja.

26. Zbog svega navedenog, sud prvog stupnja smatra da su odredbe Ugovora o kreditu od 24. travnja 2023. godine kojima su ugovorene naknade i troškovi te kojima je tužiteljica obvezana platiti naknadu za obradu kredita ništetne, i to zato jer predstavljaju nepoštene odredbe po prethodno spomenutim pravilima iz odredaba ZZP-a i iz odredaba ZOO-a, te da je, posljedično, zahtjev tužiteljice za isplatu po osnovi ništetnosti ugovorne odredbe o naknadi za korištenje kredita pravno utemeljen. Pritom se apostrofira da je pravna priroda zahtjeva za činidbu (radi isplate) utemeljena upravo na institutu restitucije iz odredbe čl. 323. st. 1. ZOO-a, što je važno za pitanje koje se tiče tijeka kamata. O tome će detaljnije biti pisano nastavno.

27. Kada je neka ugovorna odredba nepoštena, tada je kao posljedica takve ugovorne odredbe predviđena ništetnost. To izrijeком slijedi iz odredbe čl. 102. st. 1. ZZP-a.

28. Odredba Ugovora o kreditu od 24. travnja 2013. godine, kojom je predviđena naknada za odobravanje kredita, predstavlja nepoštenu odredbu jer tuženica niti s najnižim stupnjem izvjesnosti nije dokazala da se o toj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo (čl. 96. st. 1., 2. i 4. ZZP-a). Takva je nepoštena ugovorna odredba, stoga, ništetna (čl. 102. st. 1. ZZP-a).

29. Isto tako, kada je neka odredba ugovora protivna prisilnim propisima, po odredbi čl. 322. st. 1. ZOO-a, takva je ugovorna odredba ništava.

30. Odredba Ugovora o kreditu od 24. travnja 2005. godine o obvezi tužiteljice da tuženici plati naknadu za obradu kredita protivna je odredbama čl. 3. i 4. ZOO-a. Zato je i s tog aspekta (s aspekta ZOO-a) citirana ugovorna odredba ništetna (čl. 322. st. 1. ZOO-a).

31. Uz sve navedeno, nije zgorega primijetiti da je tuženica notorno banka, dakle, u smislu odredbe čl. 2. st. 1. Zakona o bankama (Narodne novine broj 84/02 i 141/06; u daljnjem tekstu: ZB), financijska institucija, i to, k tome, takva koja kao jednu od svojih osnovnih usluga pruža upravo uslugu odobravanja kredita (čl. 3. ZB).

32. To, drugim riječima napisano, znači da za one usluge koje obavlja kao svoje osnovne usluge banka niti smije niti može naplaćivati bilo kakve naknade. Da bi, naime, obavljala bankovne usluge, pa i one vezane uz odobravanje kredita, banka mora imati zaposlene osobe, a one za svoj rad, nedvojbeno, primaju plaću. Zato ovaj sud prvog stupnja ne može niti zamisliti situaciju u kojoj bi za banku, koja kao svoju osnovnu djelatnost obavlja poslove vezane uz odobravanje kredita, uopće nastali kakvi troškovi za koje bi imala pravo na teret korisnika kredita naplatiti bilo kakvu naknadu.

33. U konkretnom slučaju naknada za korištenje kredita koju je tuženica naplatila tužiteljici čak nije bila niti neznatna. Kada se, pritom, cijeni da je tužiteljici kredit odobren u iznosu od 75.600,00 eura, a da joj je naknada za obradu zahtjeva i odobravanje kredita naplaćena u visini od 2.873,05 HRK, o čemu svjedoči dopis koji je tužena banka uputila tužiteljici, datiran s 13. kolovozom 2024. (s lista 14. sudskog spisa), no što, u konačnici, nije bilo sporno niti između stranaka spora, tada je osnovano spoznati da je takvo postupanje tužene banke ne samo protivno odredbama ZOO-a i ZZP-a, koje je prvostupanjski sud citirao u prethodnom dijelu obrazloženja presude, nego i da je protivno samom smislu bankovnog poslovanja, konkretno odredbama čl. 2. st. 1. i čl. 3. ZB-a.

34. Zato se i po toj osnovi tužbeni zahtjev ukazuje pravno utemeljenim.

35. Stoga je odlučeno kao u t. I. izreke presude.

36. Visinu istaknutog kondemnacijskog dijela tužbenog zahtjeva tuženica nije osporavala (navodi tuženice s pripremnog ročišta od 24. veljače 2026.; list 315. sudskog spisa), no u tom kontekstu treba istaknuti da je okolnosti vezane uz visinu tražbine tužiteljica u ovom sporu dokazala izvan svake razumne dvojbe.

37. Na činjenicu da je tužiteljici prilikom isplate kredita naplaćena naknada upravo u onom iznosu koji ona na teret tuženice traži u ovom sporu bezrezervno ukazuje dopis tuženice od 13. kolovoza 2024., kao isprava koju je sastavila sama tužena banka i koju je tužiteljica podastrla sudu uz tužbu (s lista 14. sudskog spisa). Iz te je potvrde jasno i pregledno uočljivo da je tužiteljici kredit isplaćen 30. travnja 2013. godine i da joj je tom prigodom naplaćena naknada u iznosu od 2.873,05 HRK.

38. Iznos od 2.873,05 HRK, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije od 7,53450 kuna za jedan euro, odgovarajući je iznosu od 381,32 eura.

39. Kako je upravo taj iznos tužiteljica u ovom postupku i tražila, tako joj je taj iznos dosuđen i odlučeno je kao u t. II. izreke presude.

40. Tuženica se tijekom čitavog spora pozivala na prestanak prava tužiteljice da od nje zahtijeva ispunjenje obveze (na zastaru), no ovaj sud prvog stupnja takvo njezino motrište ne može prihvatiti iz više razloga.

41. U prethodnom dijelu obrazloženja ove presude već je navedeno da je predmetom odlučivanja u konkretnom sporu bio zahtjev tužiteljice radi utvrđenja ništetnosti ugovorne odredbe o naknadi za korištenje kredita iz Ugovora o kreditu od

24. travnja 2013. godine, a, uz to, i zahtjev radi isplate onog iznosa koji je tužiteljica tuženici platila upravo zbog posljedica takve ništetnosti.

42. Kada se krene od toga da se pravo na isticanje ništavosti ne gasi, kako to izrijekom slijedi iz odredbe čl. 328. ZOO-a, tada je jedini mogući i pravno prihvatljiv zaključak onaj prema kojemu se ne gasi niti pravo koje za stranku sudionicu ništetnog pravnog posla proizlazi iz posljedica ništetnosti, a koje je proklamirano u odredbi čl. 323. st. 1. ZOO-a.

43. Cijeneći, naime, da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi (čl. 328. ZOO-a), a da je pravo na restituciju posljedica ništetnosti (čl. 323. st. 1. ZOO-a), po čvrstom i nepokolebljivom pravnom razmišljanju ovog suda prvog stupnja, to znači da se ne gasi niti pravo na pozivanje na posljedice ništetnosti po odredbi čl. 323. st. 1. ZOO-a, a time i da je isticanje prigovora zastare, zapravo, iluzorno i materijalnopravno neodrživo u parnici u kojoj, uz zahtjev za utvrđenje ništetnosti pojedinih dijelova pravnog posla, aktivno legitimirana strana ističe i zahtjev za isplatu koji temelji na posljedicama te i takve ništetnosti.

44. Zbog toga sud prvog stupnja nalazi da kod traženja isplate po pravilima o restituciji (vraćanja onoga što je primljeno na temelju ništetnog pravnog posla ili njegova dijela) ne može niti biti govora o bilo kakvom nastupanju zastare, ali niti općenito o zastari kao institutu koji bi na bilo koji razuman i opravdan način bilo moguće dovesti u vezu s ništetnošću.

45. Ako se ne gasi pravo na isticanje ništetnosti (čl. 328. ZOO-a) i ako je restitucija posljedica ništetnosti (čl. 323. st. 1. ZOO-a), onda je, na osnovi ove dvije premise iz logičkog silogizma, jedini ispravan zaključak (conclusio) onaj prema kojemu kod odlučivanja o ništetnosti i o restituciji nema mjesta niti primjeni instituta zastare.

46. Stoga je prigovor zastare, koji je tuženica istaknula još u odgovoru na tužbu, ocijenjen pravno neprihvatljivim.

47. Uostalom, čak i kada bi se kod odlučivanja o prigovoru zastare prihvatilo recentno stajalište sudske prakse, zastupljeno u pravnom shvaćanju s prve sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, održane 30. siječnja 2020. godine (prema zapisniku s te sjednice, poslovnog broja Su-IV-47/2020-2, objavljenom na službenim stranicama Vrhovnog suda Republike Hrvatske), prema kojemu zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora, niti tada ne bi moglo biti govora o nastupanju zastare u konkretnom sporu.

48. Ništetnost ugovornih odredaba, pa i ugovorne odredbe o naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita iz Ugovora o kreditu koji je 24. travnja 2013. godine sklopljen između tužiteljice i tuženice, utvrđuje se tek ovom presudom pa, uz primjenu navedenog pravnog shvaćanja Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, to znači da bi zastara počela teći tek u času kada odluka o prihvaćanju zahtjeva tužiteljice za utvrđenje ništetnosti ugovorne odredbe o naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita stekne svojstvo pravomoćnosti. Kako tome

nije tako (jer se o zahtjevu tužiteljice, upravljenom na ništetnost navedene odredbe Ugovora, donosi tek prvostupanjska presuda, koja će svojstvo pravomoćnosti steći ili u žalbenom postupku, donošenjem drugostupanjske odluke, ili protekom roka za žalbu unutar kojega niti jedna od stranaka spora ne bude iskoristila mogućnost podnošenja pravnog lijeka), tako se, i uz prihvaćanje opisanog shvaćanja Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske, prigovor zastare, istaknut po tuženici u odgovoru na tužbu, ukazuje pravno neutemeljenim.

49. U prethodnom dijelu obrazloženja konkretne presude već je pisano, a sada to treba i ponoviti, da se odluka o obvezi tuženice da tužiteljici isplati novčani iznos koji joj je dosuđen ovom presudom temelji na odredbi čl. 323. st. 1. ZOO-a (a ne na institutu stjecanja bez osnove, s tim da se naglašava da sud nije vezan pravnom osnovom koju je tužitelj u tužbi naveo; čl. 186. st. 3. ZPP-a).

50. U slučaju ništetnosti ugovora ili neke ugovorne odredbe svaka je strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora.

51. Budući da je na temelju ništetne ugovorne odredbe o naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita iz Ugovora o kreditu od 24. travnja 2013. godine, tuženica od tužiteljice primila isplatu iznosa od 2.873,05 HRK, koji je odgovarajući iznosu od 381,32 eura, za tuženicu je, u vidu posljedica ništetnosti, predviđena obveza da tužiteljici vrati iznos koji je od nje primila po osnovi ništetne ugovorne odredbe, i to s kamatama od dana kada joj je tužiteljica tu isplatu obavila.

52. Tužiteljica je kamate zahtijevala od prvog narednog dana u odnosu na dan na koji je tuženici obavila isplatu naknade za korištenje kredita pa je, stoga, sud glede tijeka kamata donio odluku iz t. II. izreke presude jer bi, u suprotnom, postupio protivno odredbi čl. 2. st. 1. ZPP-a.

53. Da tužiteljici pravo na kamate, glede njihova tijeka, pripada (najmanje) baš onako kako je to i zahtijevala tužbenim zahtjevom, slijedi i iz vladajuće sudske prakse, nastale u primjeni odredbe obveznog prava kojom je regulirana posljedica ništavosti (VS, Rev-999/92, od 07. srpnja 1993. godine).

54. U svezi stope zakonskih zateznih kamata na iznos dosuđen u t. II. izreke presude, za naglasiti je da je 01. siječnja 2008. godine stupila na snagu odredba čl. 29. ZOO-a.

55. Stoga je sud respektirao ove okolnosti, s tim da je odluku o visini kamatne stope donio kako na temelju izvorne odredbe čl. 29. st. 2. ZOO-a, tako i prema izmjenama iste odredbe iz Zakona o izmjenama i dopunama ZOO-a od 17. srpnja 2015. godine (iz Narodnih novina broj 78/15), odnosno iz Zakona o izmjenama i dopunama ZOO-a od 03. listopada 2022. godine (iz Narodnih novina broj 114/22; u daljnjem tekstu: ZID ZOO/22) te iz Uredbe o izmjeni ZOO-a od 30. prosinca 2022. godine (iz Narodnih novina broj 156/22; u daljnjem tekstu: Uredba ZOO/22).

56. U sadržaj t. II. izreke presude sintagma iz odredbe čl. 29. st. 2. ZOO-a, prema ZID ZOO-u/22 i prema Uredbi ZOO/22, unijeta je zbog moguće promjene stope kamata nakon 01. srpnja 2026. godine, i to kako na više, tako i na niže, a sve radi olakšavanja eventualnog ovršnog postupka u povodu ove presude.

57. Imajući u vidu da se u odgovoru na tužbu tuženica pozvala na to da je u svakom pojedinom slučaju aktivno legitimirana strana u sporu dužna dokazati svoj status potrošača, sud će iznijeti svoj pravni stav i o ovoj okolnosti.

58. Pri tome prvenstveno treba navesti da je tuženica u pravu kada iznosi netom opisano motrište. Teret dokaza o statusu potrošača je, zaista, na tužiteljici.

59. No, ne samo što je tužiteljica u ovom predmetu takvo svoje svojstvo bezrezervno dokazala kako dokazima materijalno-pravnog karaktera (ispravama), tako i dokazima personalno-pravne naravi (stranačkim iskazom), već i zato jer tuženica nije dokazala okolnosti vezane uz to da je tužiteljica Ugovor o kreditu od 24. travnja 2013. godine sklopila u svrhe koje bi bile namijenjene njezinom zanimanju, njezinoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti (čl. 3. st. 1. t. 1. ZZP-a), odnosno nastupajući u okviru svog zanimanja ili svoje djelatnosti (čl. 3. st. 1. t. 2. ZZP-a), status potrošača na strani tužiteljice ovaj sud prvog stupnja nalazi nedvojbenim.

60. Zbog toga je sud tužiteljici tim prije mogao pružiti onu zaštitu koju je u predmetnoj parnici tražila kroz postavljene tužbeni zahtjev.

61. Odluka o naknadi troškova postupka iz točke III. dispozitiva presude temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP-a.

62. Tuženica je u cijelosti izgubila parnicu pa je dužna tužiteljici naknaditi sve troškove izazvane vođenjem postupka koji su, po odredbi čl. 155. st. 1. ZPP-a, bili potrebni za vođenje parnice.

63. Troškovi tužiteljice sastoje se od nagrade odvjetniku za sastavljanje tužbe, u iznosu od 200,00 eura, sukladno Tbr. 7. st. 1. Tarife o nagradi i naknadi troškova za rad odvjetnika (iz Narodnih novina broj 138/23; u daljnjem tekstu: Tarifa/23), te za sastavljanje jednog obrazloženog podneska, od 09. siječnja 2026. godine, u iznosu od 200,00 eura, sukladno Tbr. 8. st. 1. Tarife/23.

64. Tužiteljici je dosuđena i nagrada za zastupanje na tri ročišta, od 16. siječnja 2026., od 24. veljače 2026. i od 21. travnja 2026., na kojima se raspravljalo o glavnoj stvari, odnosno izvodili su se dokazi pa nagrada za svako od njih iznosi po 200,00 eura, sukladno Tbr. 9. st. 1. Tarife/23.

65. Na naznačene radnje tužitelju je priznat zatraženi trošak PDV-a, po stopi od 25%, u iznosu od 250,00 eura, sukladno Tbr. 46. Tarife/23, a dosuđen joj je i trošak sudskih pristojbi; za tužbu, u iznosu od 26,55 eura, te za presudu, u istom iznosu.

66. Nužno je navesti da se Tarifa/23 primjenjuje pozivom na njezin Tbr. 52. st. 3. jer sud o troškovima postupka odluku donosi u trenutku objave predmetne presude, točnije 22. svibnja 2026. godine, a to je, pak, nakon što je, u smislu dijela XIX. st. 1. Tarife/23, ta Tarifa stupila na snagu.

67. Na dosuđeni iznos troškova postupka tužiteljici su priznate zakonske zatezne kamate koje je (već prigodom podnošenja tužbe i postavljanja tužbenog zahtjeva) zahtijevala počevši od presuđivanja. Na takvu sporednu tražbinu ona, naime, ima pravo jer se uporište za to nalazi kako u odredbi čl. 31. st. 3. Ovršnog zakona (Narodne novine broj 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-2881/2014 i dr. od 01. lipnja 2016. godine, 73/17, 131/20, 114/22 i 6/24), tako i u odredbi čl. 151. st. 3. ZPP-a, koja je novelirana kroz čl. 27. ZID ZPP-a/22.

68. Zahtjev tužiteljice za naknadu troškova postupka odbijen je u dijelu u kojemu se takav zahtjev odnosio na sastavljanje zahtjeva za dostavu dokumentacije od tuženice u postupku koji je prethodio parnici i na naknadu troškova zastupanja na ročištu za objavu presude.

69. Takve troškove sud ne nalazi utemeljenima na odredbi čl. 155. st. 1. ZPP-a, dakle ne smatra ih potrebnima za vođenje parnice pa je zato taj dio zahtjeva tužiteljice za naknadu troškova postupka odbijen kao neosnovan i odlučeno je kao u t. IV. dispozitiva presude.

70. Pri tome je, u kontekstu troškova zastupanja na ročištu za objavu presude, sud imao na umu Tbr. 9. t. 3. Tarife/23, međutim u prilici u kojoj se odredba Tarife/23, kao podzakonskog akta, te zakona (ZPP-a, i to čl. 155. st. 1. tog procesnog propisa) razlikuju i u kojoj stranci pravo na troškove postupka pripada samo onda kada se radi o troškovima koji su potrebni za vođenje parnice, sud je dužan primijeniti zakon (a ne podzakonski akt).

71. Tužiteljici nije priznat niti trošak poštarine za zahtjev za dostavu dokumentacije (u zatraženom iznosu od 2,68 eura) budući da niti takve troškove sud ne nalazi utemeljenima na utanačenju iz odredbe čl. 155. st. 1. ZPP-a.

72. Budući da je tuženica u cijelosti izgubila ovu parnicu, zaključivanjem o suprotnom pravilu iz odrede čl. 154. st. 1. ZPP-a (*argumentum a contrario*), ne pripada joj niti pravo na naknadu troškova postupka na teret tužiteljice, pa tako niti u zatraženoj visini od 1.250,00 eura, zbog čega je odlučeno kao u t. V. dispozitiva presude.

U Rijeci 22. svibnja 2026.

S u t k i n j a

Larisa Smiljan Pervan

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv presude, donesene u prvom stupnju, stranke mogu podnijeti žalbu, u roku od petnaest (15) dana od dana dostave prijepisa presude (čl. 348. st. 1. ZPP-a).

Žalba se podnosi sudu koji je izrekao prvostupanjsku presudu, u dovoljnom broju primjeraka za sud i za protivnu stranku (čl. 357. ZPP-a).

Pravovremeno podnesena žalba sprečava da presuda postane pravomoćna u dijelu koji se pobija žalbom (čl. 348. st. 2. ZPP-a).

O žalbi protiv presude odlučuje drugostupanjski sud (čl. 348. st. 3. ZPP- a).

Broj zapisa: **9-30888-710cb**

Kontrolni broj: **07dde-26cfd-28993**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Larisa Smiljan Pervan, O=OPĆINSKI SUD U RIJECI, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.